

Seat No.

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Economics (Optional) Paper-XXII

ECOO22: Principles and Practice of Co-operation (NEP)

Day and Date: Wednesday, 14/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 has given recommendation for establishment of small scale industries on cooperative basis.
A) NABARD B) International Labour Federation C) National Cooperative Development Federation
D) Reserve Bank of India
- 2 National Cooperative Housing Federation was established in the year.....
A) 1904 B) 1947 C) 1969 D) 1972
- 3 Number of Industrial Corporative Societies were increase in the period of..... five year plan
A) Fifth B) Second C) Third D) Fourth
- 4 National Consumer Cooperative Federation was established in year in India.
A) 1951 B) 1962 C) 1965 D) 1944
- 5 'Indian Coffee House' was established in year in India
A) 1904 B) 1940 C) 1955 D) 1960
- 6is established as a Bank for Agriculture and Rural Development in India.
A) Reserve Bank of India B) Rural Bank C) NABARD D) State Bank
- 7 The First Cooperative Marketing Societies has started in ----- region of India.
A) Gujarat B) Mumbai C) Uttar Pradesh D) Punjab
- 8 Anand pattern "Operation flood" was started in India after
- A) 1982 B) 1970 C) 1960 D) 1991
- 9 There is lack of coordination between Cooperative Marketing Societies and..... in India
A) Consumer Cooperative Societies B) Housing Cooperative Societies
C) Cooperative Credit Societies D) Private Credit Societies
- 10 NABARD has Regional offices.
A) 10 B) 28 C) 12 D) 6

- 11 NABARD is established in the year.....
A) 1982 B) 1985 C)1995 D) 2000
- 12 97th. Constitutional amendment in Maharashtra State Co-operative Act is published in the gazette in the year.....
A) 1990 B) 2000 C) 2006 D) 2012
- 13 Krishak Bharti Cooperative Ltd. KRIBCO was established on.....
A) 1980 B) 1991 C) 1992 D) 1997
- 14 Primary Cooperative Marketing Societies are working on Level.
A) District B) Taluka C) State D) National
- 15 KVIC was established in the year.....
A) 1955 B) 1957 C) 1969 D) 1982

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Problems of Consumer Cooperative Societies
- 2 Problems of Housing Cooperative Societies
- 3 IFFCO
- 4 Objectives of NABARD

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Describe the development of Indian Housing Cooperative Societies.
- 2 State the structure of Cooperative Marketing Societies.
- 3 Explain the Role of Corporation in the Development of Khadi and Village Industries.
- 4 Explain the contribution of NABARD in Agriculture Finance in India.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 State the problems before Indian Cooperative sugar industry.
- 2 Explain the Role of National Agriculture Cooperative Marketing Federation in Agriculture Marketing.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 लघुउद्योगांची सहकारी तत्वावर स्थापना करण्याची शिफारसयांनी केली.
अ) नाबार्ड ब) आंतरराष्ट्रीय श्रम संघटना क) राष्ट्रीय सहकारी विकास संघ ड) भारतीय रिझर्व बँक

- 2 राष्ट्रीय सहकारी गृहनिर्माण संघाची स्थापना साली करण्यात आली.
अ) १९०४ ब) १९४७ क) १९६९ ड) १९७२
- 3 पंचवार्षिक योजना काळात 'औद्योगिक सहकारी संस्थांच्या संख्येत' वाढ झाली.
अ) पाचव्या ब) दुसऱ्या क) तीसऱ्या ड) चवथ्या
- 4 भारतात राष्ट्रीय ग्राहक सहकारी संघाची स्थापना साली झाली.
अ) १९५१ ब) १९६२ क) १९६५ ड) १९४४
- 5 भारतात 'इंडियन कॉफी हाऊस' ची स्थापना.....साली झाली.
अ) १९०४ ब) १९४० क) १९५५ ड) १९६०
- 6 ची स्थापना ही ग्रामीण व कृषी विकासासाठीची बँक म्हणून करण्यात आली आहे.
अ) भारतीय रिझर्व बँक ब) ग्रामीण बँक क) नाबार्ड ड) राज्य बँक
- 7 भारताच्या..... प्रांतात सहकारी खरेदी-विक्री संस्थांची सर्वप्रथम सुरुवात झाली.
अ) गुजरात ब) मुंबई क) उत्तर प्रदेश ड) पंजाब
- 8 भारतात नंतर आनंद पॅटर्न "दुध महापूर योजना" सुरू आली.
अ) १९८२ ब) १९७० क) १९६० ड) १९९१
- 9 भारतातील सहकारी खरेदी - विक्री संस्था व यांच्यात समन्वयाचा अभाव आहे.
अ) ग्राहक सहकारी संस्था ब) गृहनिर्माण सहकारी संस्था क) सहकारी पतपुरवठा संस्था ड) खाजगी पतपुरवठा संस्था
- 10 नाबार्डचीप्रादेशिक कार्यालये आहेत.
अ) १० ब) २८ क) १२ ड) ६
- 11साली नाबार्डची स्थापना झाली.
अ) १९८२ ब) १९८५ क) १९९५ ड) २०००
- 12 ९७ वी घटनादुरुस्ती महाराष्ट्र राज्य सहकारी सोसायटी कायद्यात साली राजपत्रामध्ये प्रसिद्ध झाली.
अ) १९९० ब) २००० क) २००६ ड) २०१२
- 13 कृषक भारतीय सहकारी मर्यादितची स्थापना..... मध्ये झाली.
अ) १९८० ब) १९९१ क) १९९२ ड) १९९७
- 14 प्राथमिक सहकारी खरेदी-विक्री संस्था स्तरावर काम करतात.
अ) जिल्हा ब) तालुका क) राज्य ड) राष्ट्रीय
- 15 केव्हीआयसीची स्थापना साली झाली.
अ) १९५५ ब) १९५७ क) १९६९ ड) १९८२

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 ग्राहक सहकारी संस्थांच्या समस्या
- 2 गृहनिर्माण सहकारी संस्थांच्या समस्या

- 3 इफको
- 4 नाबार्डची उद्दिष्टे

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सहकारी गृहनिर्माण संस्थांचा विकास विशद करा.
- 2 सहकारी विपणन संस्थांची रचना स्पष्ट करा.
- 3 खादी व ग्रामोद्योग विकासातील सहकाराची भूमिका स्पष्ट करा.
- 4 भारताच्या शेती वित्त पुरवठ्यातील नाबार्डचे योगदान स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतातील सहकारी साखर उद्योगासमोरील समस्या स्पष्ट करा.
- 2 कृषी विपणनातील राष्ट्रीय कृषी सहकारी विपणन महामंडळाची भूमिका स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct./Nov.-2022
Economics (Optional) Paper-XXII

ECOO22: Principles and Practice of Co-operation (NEP)

Day and Date: Wednesday, 14/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 लघुउद्योगांची सहकारी तत्वावर स्थापना करण्याची शिफारसयांनी केली.

अ) नाबार्ड ब) आंतरराष्ट्रीय श्रम संघटना क) राष्ट्रीय सहकारी विकास संघ ड) भारतीय रिझर्व बँक

Option 2

2 राष्ट्रीय सहकारी गृहनिर्माण संघाची स्थापना साली करण्यात आली.

अ) १९०४ ब) १९४७ क) १९६९ ड) १९७२

Option 3

3 पंचवार्षिक योजना काळात 'औद्योगिक सहकारी संस्थांच्या संख्येत' वाढ झाली.

अ) पाचव्या ब) दुसऱ्या क) तीसऱ्या ड) चवथ्या

Option 3

4 भारतात राष्ट्रीय ग्राहक सहकारी संघाची स्थापना साली झाली.

अ) १९५१ ब) १९६२ क) १९६५ ड) १९४४

Option 3

5 भारतात 'इंडियन कॉफी हाऊस' ची स्थापना.....साली झाली.

अ) १९०४ ब) १९४० क) १९५५ ड) १९६०

Option 2

6 ची स्थापना ही ग्रामीण व कृषी विकासासाठीची बँक म्हणून करण्यात आली आहे.

अ) भारतीय रिझर्व बँक ब) ग्रामीण बँक क) नाबार्ड ड) राज्य बँक

Option 3

7 भारताच्या..... प्रांतात सहकारी खरेदी-विक्री संस्थांची सर्वप्रथम सुरुवात झाली.

अ) गुजरात ब) मुंबई क) उत्तर प्रदेश ड) पंजाब

Option 1

8 भारतात नंतर आनंद पॅटर्न "दुध महापूर योजना" सुरू आली.

अ) १९८२ ब) १९७० क) १९६० ड) १९९१

Option 2

9 भारतातील सहकारी खरेदी - विक्री संस्था व यांच्यात समन्वयाचा अभाव आहे.

अ) ग्राहक सहकारी संस्था ब) गृहनिर्माण सहकारी संस्था क) सहकारी पतपुरवठा संस्था ड) खाजगी पतपुरवठा संस्था

Option 3

10 नाबार्डची प्रादेशिक कार्यालये आहेत.

अ) १० ब) २८ क) १२ ड) ६

Option 2

11साली नाबार्डची स्थापना झाली.

अ) १९८२ ब) १९८५ क) १९९५ ड) २०००

Option 1

12 ९७ वी घटनादुरुस्ती महाराष्ट्र राज्य सहकारी सोसायटी कायद्यात साली राजपत्रामध्ये प्रसिद्ध झाली.

अ) १९९० ब) २००० क) २००६ ड) २०१२

Option 4

13 कृषक भारतीय सहकारी मर्यादितची स्थापना..... मध्ये झाली.

अ) १९८० ब) १९९१ क) १९९२ ड) १९९७

Option 1

14 प्राथमिक सहकारी खरेदी-विक्री संस्था स्तरावर काम करतात.

अ) जिल्हा ब) तालुका क) राज्य ड) राष्ट्रीय

Option 2

15 केव्हीआयसीची स्थापना साली झाली.

अ) १९५५ ब) १९५७ क) १९६९ ड) १९८२

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 ग्राहक सहकारी संस्थांच्या समस्या

Ans:

2 गृहनिर्माण सहकारी संस्थांच्या समस्या

Ans:

3 इफको

Ans:

4 नाबार्डची उद्दिष्टे

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सहकारी गृहनिर्माण संस्थांचा विकास विशद करा.

Ans:

2 सहकारी विपणन संस्थांची रचना स्पष्ट करा.

Ans:

3 खादी व ग्रामोद्योग विकासातील सहकाराची भूमिका स्पष्ट करा.

Ans:

4 भारताच्या शेती वित्त पुरवठ्यातील नाबार्डचे योगदान स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भारतातील सहकारी साखर उद्योगासमोरील समस्या स्पष्ट करा.

Ans:

2 कृषी विपणनातील राष्ट्रीय कृषी सहकारी विपणन महामंडळाची भूमिका स्पष्ट करा.

Ans:
